

# TELEGRAFULU ROMANU.

Nr. 25. ANULU XVI.

Telegrafulu ese de doue ori pe septemana: joi'a si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditur'a foiei pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate catra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. iar pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Insertele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/4 cr. v. a.

Sabiu, in 28 Martiu (9 Apr. 1868.)

**Cu 1 Aprile se deschide prenumeratiunea noua la „Telegrafulu Romanu” pre langa conditiunile espuse in fruntea foiei.**

Editur'a

Nr. Cons. 326. 1868.

Consistoriulu archidiecesanu alu bisericeii greco-aresaritene din Ardélu prin acest'a aduce la cunoscintia publica, cumca crestinii Greci si Bulgari dela bisericea parochiala cu chramulu santei Treimi din cetatea Brasiovu s'au aflu vinovati pentru purtarea lor eterodoxa si manipulatiunea anticanonica cu averea bisericesca, scolare si fundationale dela acea biserica, — si cumca pentru aceea Consistoriulu archidiecesanu ca ocarmuire competenta bisericesca, a otaritu ca bisericea dela sant'a Treime in Brasiovu sa se inchida, si ori-ce avere bisericesca, scolaria si fundationale, fia miscatoriua fra nemiscatoriua, a acelei biserice, sa se puna sub sequestru, si totu deodata episcopii: Ioann Alexi, Sotiru Manciu, Hagi Gavriilu Carpovics si Anastasiu Safran, si casieriulu Constantinu Emanuilu, sa se suspendeze din functiunile lor pana atunci, pana candu in sensulu invetiaturilor bisericesci si canonice, nu se voru supune otaririlor acestei autoritati legali bisericesci.

Prin urmare, toti acei'a, cari in ori-care privintia sunt interesati fatia cu visteria si averea numitei biserice, dela datulu de fatia, au a se adresa deadreptulu catra Consistoriulu archidiecesanu gr. or. in Sabiu.

Sabiu, din siedint'a Consistoriala, tinuta in 21 Martiu (2 Aprilu) 1868.

Consistoriulu archidiecesanu alu bisericeii gr. or. din Ardélu.

Dr. Demetriu Racuciu  
Secret. Consist.

## Publicarea legiloru

In sectiunile dietei pestane a venitu cestiunea publicarei legiloru pre tapetu si dupa catu cetimu, objectulu acest'a a datu anse la dispute infocate. In sectiunea a 7 cetimu ca unu membru de frunte a pasitu energicu contra pretensiunilor nationalitatiloru si a incheiatu cu aceea „ca deca aru publica „Angli'a legile sele in limb'a scotica, valesa si irica, „Franci'a pre ale sele in limb'a provenciala, nemtiesca „si Prussi'a pre ale sele pentru Posani'a si in limb'a polona, atunci si Ungari'a va public'a fara intardiere legile sele romanesce, nemtiesce, serbesce, „rutenesce, armenesce, slovacese etc; pana atunci „inse nu.“

Noe, candu stamu in fati'a cestiunei ni se obrude intrebarea: ca ore acei ce staruiescu numai prelanga publicarea legiloru in limb'a ungresca s'au cugetatu bine asupra scopului si asupra misiunei unu statu? Afla ei ca tota fericirea poporeloru Ungariei va sta intru aceea, ca tier'a si tierile sa se transformeze acum in o scola filologica ungresca? Acest'a de siguru ca nici unu patriotu nu o va voi. Statulu nu este pusu ca sa invetie pre nimenea limba, elu are a se ingrigi pentu fericirea tuturoru poporeloru sele de o potriua; altmintrea vine in contradicere cu misiunea sea si cu necesitatea esistintei sele.

Dara cestiunea are si alte laturi, cari se vede ca le trecu bucurosu cu vederea si acelu d. deputatu si membru alu sectiunei a sieptelea, precum si altii multi, cari inchidu ochii asupra astoru lucruri reale si au numai unu visu placutu pentru densii dinaintea ochiloru

Insa-si devis'a Regiloru Ungariei: regnum

minus linguae imbecille est, arata spre recunoscerea faptica a esistintei mai multoru limbi in Ungari'a. Si apoi e prea sciutu ca, legamentulu limbisticu intre aceste diverse limbi a fostu pana la inceputulu suetei acestei'a celu alu unei limbi indifereente latine. In diet'a anului 1826 candu veni unu gravamenu, pentu ca limb'a magiara inca nu a ajunsu la universalitate oficiala in tier'a ungresca si ca copiosa nationum aliarum in regni hoc degentium juvenus nu va sa invetie ungresce; candu se pretinse ca „periculosu huic alienarum linguarum torrenti limes ponatur: presiedintele dietalu de atunci observaza sa se lase afara aceste cuvinte, din cauza ca torintele acest'a. opritu i pare mai periculosu decatu neopritu. Strabunii magiariloru l'au aflu aci si nu au causatu pana atunci nici unu periculu; de cum-va in sa se va restringe cu fortia, atunci va deveni periculosu, pentu ca aci nu se tratiza numai cu unu individuu singularu, ci cu conetatiuni de limbi diverse cu cari trebuie sa traimu in concordia; din care cauza sa nu se aplice nici unu mijlocu restringatoriu asupr'a loru in respectulu limbei. Acestea se rosteau de unu presiedinte alu casei deputatiloru, pre unu tempu candu feudalismulu inca domnea si nu era pomenire de egal'a indreptatire; vedemu in sa cu catu respectu se tine computu de esistintia si de nisuintele celorlalte nationalitati si de drepturile lor pre cari strabunii magiariloru le-au aflu aci.

Magiarii inse se ducu ad la analogii, dupa cum le vedemu pre cele de mai susu si cugeta ca cu de aceste voru orbi pre omeni. Abstragendu dela cele amintite pana aci, din cari vedemu ca referintie de dreptu istoricu indreptatiescu pre celelalte natiuni la o esistintia cu tote titlurile unei nationalitati, si proportiunea numerica a poporeloru din Ungari'a si proportiunea culturai nu suferu nici decum ca sa se laca asmenare cu statele de mai susu.

In Franci'a de esemplu, ce va sa insemeze o mana de omeni de nemti in Elsass pre langa marea cea mare de francesi? Ce e dreptu ambe popore de cultura, dara deca cugetamu la periodulu inaintea Clopstockiloru, Lessingiloru etc. nemtii atunci candu venira a fi intrupati Franciei erau fara de literatura propria, traindu mai multu din traduceri francesce, cu o limba, pre carea unu suveranu mare prussianu o numea a cailoru. In unu periodu ca acest'a aflamu o explicare de possibilitatea cuceririi morale a elementulu germanu inaintea celui romanu (francesu). Acesta cucerire si folosele materiali ce le-a aflu elementulu germanu in marginile statului celui nou a fiantu de elu s'a ruptu de voia buna cu totulu de legaturile celui vechiu si a trecut in elementulu statului de care se tine politicescu. Provenciali si suntu elementu strainu si nici nu pot fi luati de esemplu.

Prste totu esemplele cu poporele aduse mai susu deca servescu de asemenari cu Ungari'a apoi aceste schiopota reu. Schiopota pentu ca Angli'a si astadi are destulu de lucru cu Irlandezii ei si inca pote sa aiba, din cauza ca ii a desconsideratu atata tempu.

Dealta parte limba ungresca inca nu are nimic'a pentu ea sa fia devenitu unu bunu comunu generalu, o utilitate generala, incatu sa fia cineva moralicescu nu numai constriasu, dera a trasu catra invetiarea limbei. Ea nu are autoritati literarie, cari sa fia escelatu in ceva seu pe terenulu juridicu, seu pre celu filosoficu, medicinalu seu pre celu alu altei sciinte, incatu sa caute lumea dupa ele si pentruca sa nu vateme intiesulu originalu, sa se nisuiasca cineva a-si insusi cunoscintia limbei opului.

Cele vre o cateva romane serise de Iokai si

Iosika, cari suntu orginale, inca e forte putinu. Poesii si scrieri mai usiore, imitatiuni si traduceri, inca nu facu opera carea sa impona spiriteloru de alta limba si sa le storca neimpartitulu intersu. Altu feliu e cu limba francesca, engleza, nemtiesca, italiana, cari au bogatii mari, tesaururi spirituale, fara de a caroru castigare omulu nusi pote aduna cunoscintiele, cari salu dea societatiei de omu cultu.

Prin acest'a nu voimu sa facemu imputare nimenui. Noe, cari ne bucuramu nu numai de binele nostru nationalu, dara si si de celu alu altoru natiuni colacuitore ne pare reu si de natiunea magiara, ca si de noi, cace dens'a avendu putere in mana, ceea ce noi nu o avuramu, nu a facutu nimic'a pentu sine seu forte putinu in trecutu si asi in respectulu literaturiloru, intielegemu opurile proprie originale, stamu mai pre un'a si aceeasi trepta.

Cu aceste noi dormu numai sa se delature ilussiunile si sa se aiba in vedere folosulu practic. Legile se facu pentu popore ca sa se pota catu mai curendu face cunoscute cu ele si sa se orienteze spre prosperarea loru si a statului dupa acelesi. Dara nu sa umble ca sa se foloscsca de impregiurarea acest'a nimenea spre a face castiguri, pentu cari mai nainte nu a vrutu seu nu a sciutu nimenea se asude, presupunendu pre unu momentu ca acele aru fi fostu iertate Cautie legislatiunea ce a facutu absolutismulu, carele in recunoscerea de nationalitati era forte cerbicosu, dara cu tote aceste grigi ca fiacare natiune sa-si primcsca legile in limb'a sea. Va fi diet'a Ungariei mai ingusta la anima ore ca absolutismulu lui Bach?

## Eveneminte politice.

Sabiu 27 Martiu.

Desbaterile senatului imperialu atragu continuu atentiunea. In scurtu tempu voru fi doue legi gat'a cari ambe taie in concordatu: legea casatoriei civile si lege pentu scole. Sanctionarea acestoru legi va fi deciatore in destinele statului precum si nesantionarea, pentu ca cu impregiurarea acest'a sta in legatura romperea seu, neromperea cu influintia curiei romane in afacerile interne ale Austriei. — Ministri Herbst si Brestl, cari au fostu la Bud'a unde se afla Maj. Sea., s'au intorsu la Vien'a si dupa cum se spune cu unu resultatu, carele se va vede in curendu, candu ministeriulu va pasi inaintea senatului imperialu cu un projectu de lege pentu introducerea juriului.

Bismarck a rostitu in dilele din urma o cuventare, carea a produsu multu umoru in sal'a dietei federatiunale si in alte parti. Cu tote aceste o reproducemu si o recomandamu spre pastrare in memoria. Bismarck in unu respunsu la unu antevorbitoriu alu seu, carele disese ca simpathia aru cresce in Germani'a de sudu (pentru Prussi'a), candu Prussi'a aru fi mai liberala, face atenta pre dieta ca parerea acest'a e falsa. „Pentru ce nu voru sa vina germanii de sudu la noi? Nu dora pentu ca noi nu amu fi liberali de ajunsu, dara, pentu ca noi suntemu pentu ei prea liberali (risete generale pre partea stanga) D-vostra rideti dloru iera faptele vorbescu pentu mine. Statulu celu mai liberalu, Marele ducatu Baden, vrea sa se alipsea de noi; cei cenu voru alipirea, acei'a suntu reacionarii. (risete). Alegerile cele din urma au dovedit'o (ilaritate innota in stang'a). D-vostra nici nu ve putet imagina cu ce bucuria ve replica eu ilaritatea d-vostra, din nesciinti'a cea mare, ce o aretati fatia eu faptele cele mai cunoscute (ilaritate crescenda) Deca amu voi noi sa facemu in directiune reacionaria unele concessiuni nemtiloru de sudu, pote prin spriginirea unu institutu, ca celu, care s'a a-



dusu acum in Austri'a la cadere (concordatulu), si acest'a aru fi oconcessiune reactionaria, atunci am castigã majoritatea pentru alipirea la noi. (risete in stângã). Nu voiu sa decidu deca e preste totu o bunetate a fi liberalu. Atãtu inse e siguru, ca Germani'a de média di, nu voiu sa dicu ca e cu o generatiune intréga, dara cu tempulu dela revolutiunea din Iuliu, e mai inapoi'a nãstra."

Angli'a satula pe agitatiunile cari o neliniseau si i intunecau liberalismulu, cu carele se obicinua a se fali in lume, s'a decisu a pune capetu subjugãrei seculare a iriloru din Irland'a. Biserica protestanta nu va mai fi suprematisãtoarea celei catolice, cum era pâna aci, nici populatiunea sassona nu va mai fi c o n s i c a t ó r e a perpelua o lucratorilor originali din insul'a irica, a cãroru mosii ereditate trebuia sa le cultive irii nu pentru ei, ci pentru subjugatorii lor si deposedatorii lor englezi. Bietii iri, cá si românii din Transilvani'a, trebuia sa sustina prin decime si alte preotimea protestanta, carea nu le facea nici unu servitiu, si deca facea apoi pentru acei ce i subjugasera.

### Diet'a Ungariei.

In siedintia dela 1 Aprile indata la inceputulu siedintiei se cetesce o hãrthia a comisiunei pentru cestiunea nationalitatiloru, prin carea comisiunea aduce la cunoscintia dietei ca ea nu-si póte continuã lucrãrile de óre-ce lipsescu acum 16 membrii din sinulu comisiunei. (Dintre românii au esitu din comisiune in urm'a denumiriloru in functiuni: Ioanovicu, Gozdu, Huszu si Fauru) Se pune la votu alegerea altoru 16 membri si se primisce.

Deput. B á n f f y interpelãza pre ministrulu de justitia despre starea afaceriloru urbaria a 30 de comune din Câmpia Transilvaniei. La care ministrulu raspunde ca preste scurtu lãcrãrile in privintia acest'a voru fi terminate si atunci ministrulu va veni cu unu proiectu de lege respectiv. Pãsiesco apoi diet'a la votarea membriloru pentru dóue comisiuni si deputatiunea regnicolara.

In siedintia dela 2 Aprile preda, dopa verificarea protocolului, Jos. S z a p l o n c z a y o petitiune a mai multoru comune din Comitatu Ma-

ramuresiului pentru afaceri urbariali. — Dupa acest'a ministrulu de finantie aterne casei unu proiectu de lege despre baterea de monete unguresci de aur, de argintu si de arama.

De base la baterea monetelor sa is punctulu de monete—500 grami ca unitatea monetei si carea se imparte in 1000 grani séu 10000 a se. Unu galbenu va avé unu diametru de 19.75 milimetri, valoarea calitativa va fi 896<sup>1</sup>/<sub>10</sub> a mi'a parte, a greutatei 815<sup>2</sup>/<sub>100</sub> fenici de criteriu. Pre partea aversa va fi figur'a intrega a imaginii Majest. Sele in ornatulu incoranãrei, iera pre partea reversa se voru afla marc'a tieriei si anulu. Inscriptiunea marginaria va sunã: „Ferencz Iozsef Ausztria császár, Magyarország Apostoli királyá“ (Franciscu Iosifu Imperatulu Austriei, Rege apostolicu alu Ungariei) Florinii voru fi ca si cei de pâna aci. Pre partea aversa va fi bustulu Maj. Sele si pre partea reversa marc'a tieriei, anulu si insemnarea „1 fl“ Inscriptiunea marginaria e ca si la galbeni. Giuru impregiuru pre dung'a marginiei se voru ceti cu litere sapate Bizalmam Az Os Erényben (Increderea mea in virtutea eredita). Doidiecerii voru fi pre partea aversa ca si florenii, pre partea reversa inscriptiunea cercuita: „Magyar válto pénz“, in mijlocu 20 krajczãr si de desuptulu acestei anulu. Bucatiile de 10 cr. suntu in esterioru intocm'a cá cele de 20 afara de numerulu 10 carele arata pretiulu. Bani de 4 cruceri si de unu cruceriu voru purtã pre partea aversa marc'a tieriei cu inscriptiunea: „Magyar királyi válto pénz“; pre partea reversa va fi numerulu 4 resp. 1 in mijloculu unei cununi de frundia de stegiaru.—In Ungari'a se va pune in cu su moneta merunta 3600000 fl, din carea numai 300000 fl. se va bate in arma iera 3300,000 in argentu.

Mai aterne apoi ministrulu de finantie o lege pentru inarticularea cumperarei dominiului Gödöllő. — Se face cunoscutu rezultatulu alegerei in comisiuni si deputatiunea regnicolara si se trece la desbaterea legeri pentru restitutiunea contributiunei pre zacharu si spirituose.

In raportulu comisiunei pentru petitiuni vine si o petitiune a Nasaudeniloru pentru muntii revindicati. Deputatulu B o h a t i e l u face propunerea, cá petitiunea acest'a sa se recomende in regulu minis-

teriu pentru deosebita consideratiune. La spriginierea propunerei acestei participara Sigismundu Popu, S. B o r l e a si B a b e s i u. Propunerea se primisce.

Siedintia dela 3 Aprile s'a petrecutu cu petitiuni cu alegeri in comisiuni si alte meruntisuri.

### O adunare generala viforosa a reuniunii de Honvedi din Bud'a-Pest'a.

In adunarea generale a reuniunii Honvediloru din Bud'a-Pest'a tinuta in 29 ale lunei trecute primu Perczel in caus'a dferintiei sele cu comitetulu centralu de honvedi satisfactiunea dorita. Dupa verificarea protocolului siedintiei comitetului, a cãru punctu principalu e decisiunea comitetului in privintia lui M i k a r, acest'a decisiune a comitetului fu primita de cátra majoritatea adunãrei generale intre aclamatiunile cele mai vie.

Mauritiu Perczel aparù in acest'a adunare fórtã tare reprezentata cá presiedinte onorariu, se redicã si tinu o cuventare, in care i-si esprima durerea sea de inima in contr'a procedurii comitetului centralu acum disolvatu. Acest'a cuventare facu o impressiune mare asupr'a adunãrei generale, si atrase asupr'a si atentiunea cercuriloru mai inalte. Perczel dise, ca elu au fostu celu dintãiu generalu alu armatei unguresci, care in anii 1848 si 49 au creatu tieriei trei armate, si de-si an fostu de trei ori smulsu din cerculu seu de activitate, totusi in esiliulu seu celu diaturnu nu s'au plinsu nici odata in publicu de sórtea sea cea aspra, cáci elu si-aru fi tinut'o de pecatu, a marii torturile natiunei patiminde inca si prin vaietele sele. Candu insa s'a reintorsu in patri'a sea cá omulu celu mai liberu cele dintãiu vorb: ce le-au respicatu au fostu reinfintiarea armatei unguresci. Acestei missiuni au consacratu tóta activitatea sea si acum in consciintia sea e fórtã odihnitu ca a pututu pune pre tapetu intr'unu modu atãtu de chiaru si de splendidu cestiunea reinfintiãrei armatei unguresci, cá nime altulu inaintea sea. Mai incolo face Perczel imputare comitetului centralu pentru procedur'a ce au urmat'o in absentia sea, participandu cá membru alu delegatiunei.

## FOISIÓRA.

din

### ITINERARIULU IN ISTRIA

de

IOAN MAIORESCU\*)

(„Convorbiri literare“)

(Capetu.)

In desiertu tóte aceste si alte in restimpu de de 3 ore, cátu tinu conversatiunea: Parintele remasa intralesale, cumca Românii istriani suntu de când cu documentulu din anulu 1325 totu atãti cáti erau atunci, si ca nu se potu desnacionalisã!

Mi-am adusu aminte ce observasemu si la alti Sloveni, precum si ce-mi observase profesorulu Zhishmano in Triest, ca toti preotii sloveni suntu panslavisti in intielesulu acela, ca nu vedu in vechime prin locurile acest'e decãtu Slavi, inca dinaintea Romaniloru, si cá si acum pe toti voru a-i face Slavi chiar unde nu se mai vorbesce slavonesce. In adevèru in staruirea loru de a afirmã, ca Romanii din Valdarsa nu se desnacionalisã, ca suntu tenaci, mi s'a parutu a vedé o parere de reu, ca nu se strinsera toti Romanii.

Venindu vorba de articulu esitu in Nr. 1—2 ai jurnalului „D'Istria“ in anulu 1846, preotulu mi arata acestu articulu in „Zora Dalmatinsku“ din acela anu tradusu in limba croatica. Fiindca nu aveam cu mine probele de limba romano-istriana, am cerutu jurnalulu Dalmatinu, casa-mi copiezu acele probe, si mi-lu dede a-lu duce cu mine la Pisino. Totu aci aflai, ca autorulu articulu, Antonie Kovaci, e astadi chiar Podestã in Pisino, si ca acest'a la compunerea articulu fusese ajutatu de Micetici, atunci june studiantu in Pisino. Românii din Valdarsã, anume din Berdo, acum cooperatoru (capelanu) in Castva. Descoperirea, ca D. Covaci e Podestã in Pisino, unde me aflu, me umplu de bucurie. Me despartii de parintele, care cu tóta via nãstra disputa, implinise fórtã bine cuviintiele os-

pitalitatii, ei dedei o sigara de tabacu turcescu, pe care o puse bine spre a o tiné de suveniru, si me inturna la Pisino.

24 Iunie.

Mercuri de diminétia mersei la D. Camus, rugãnd-lu sa me faca cunoscutu cu D. Podestã. Trimise indata sa intrebe, daca e acasa si de ne re-cepe Respunsulu fù, ca va veni însusi, si in adevèru veni peste putinu. Eata-me in fatia cu autorulu articulu, ce pentru Românii Daciei traiane fù descoperitorulu unu nou membru alu natiunii romãno-orientali. Nu-si puté esprime bucuria ce sintia vedindu unu Român din Dacia, si anume ca vine cu scopu de a se informã in fatia locului despre acest'a frãntura de Romani in agoni'a. De si, precum marturisí, si precum arãta numele (Kovaci), de origine slavona, arãtã inse unu interesu fórtã viu pentru Romani si promise ca-mi va subministra totu ce-i va stã in putere spre a-mi ajunge scopulu. Mi-a spus, cu ce bucurie au receptu toti Italianii scirea despre esistintia Româniloru din Istria, mai alesu fatia cu tendintiele Slaviloru de a slavisã totu si tóte ce se apropie de marea adriatica, incãtu nu se multiimescu a dá Triestului origine slavona, ci cauta sa recastige Slaviloru si pe Veneti'a si altele mai departe,—tendintie, ce D. Covaci le reprobã tare.

Conversatiunea acest'a era in cancelaria D. Camus, si tocmai incepusemu a intrebã, daca nu vinu in Pisino ómeni din Valea Arsei, cându D. Covaci aruncãndu ochii pe feréstra, strigã: Eccolo! si deschidendu usã, chiama pe unulu in casa. Erã unu barbatu de statura mai josu de mijlocie, inse bine facutu, indesatu, peptosu si spatosu, viu si voiosu, palitu tare in negru, capulu rotundu, fruntea lata, incretita. Fãra cea mai mica pasare saluta pe D. Camusu si Covaci in limba croatico-slavica. Acest'ia ei spusere, ca eu inca suntu de ai loru. Istriianulu se uita cátrã la mine, dede din capu si ear se inturna catra cei ce-lu chiamasera, reincependu croatica. Eu ilu intrebai atunci.

„De ce nu vorbesci in limba vóstra?“

Elu: „In limba nostra?“ (o puru). Si eu acest'a stete mutu. Pricepui, ca nu m'a intielesu pe de plinu, si intrebai pe D. Covaci, ce verbu au pentru „parlare?“ (Noi conversamu italianesce, pen-

tru ca Camus nu cunoscea de cátu pe italian'a si slovena). Dar istriianulu intielegea italiana si me informa indata: „Noi „parlare“ „dicemu cuvintu“, ceea ce intari si D. Covaci. Acum repetu intrebarea:

„De ce nu cuventati“ (eu pronuntiai ca noi, adeca e cu tonu nasulu), „de ce nu cuventati in limb'a vóstra?“

Istriianulu: „Cu cire (cine) cuvinta in limba nostra? (o nu se face oa) Cire scí limb'a nostra?“

Eu. „Io sciu limb'a vóstra, o cunosc ca e si limb'a mea.“

Istriian. „Bire (bine) ca sciti, cuvintamu.“

Eu „Din ce satu esti?“ —Vorba satu nu o intielese. Me intorsei cátrã D. Covaci, intrebãndu, ce espressionu au pentru villaggio si imi respunde, ca nu scie sa aiba espressionu propria, decãtu ca numescu satulu cu numele seu. Intrebai dar pe Istriianulu mai incolo

Eu „Nu m-ai intielesu?“—Vediniu, ca nici acest'a nu o pricepe, si ear rugaiu pe D. Covaci, ce espressionu au pentru capisce, si-mi dise, ca si ei au totu acestu verbu.

Prin urmare schimbãiu intrebarea, dicãndu:

Eu. „Nu me capesci?“

Istriianulu. „Ce diceti?“

Eu. „De-unde esci?“

Istriianulu stete cátrã cugetãndu, pe urma repeti elu intrebarea: „Dende escu?“ (u se pronuntia tot-deaunã).

Eu. „Asia, dende esci?“

Istr. „Eu escu din (se dice si di, de), — eu escu din Gradigne.“

Eu. Mergi astadi acasa? Ear a statu ceva, pe urma a disu: „Astadi mergu.“

Peurma ei disei: „Eu viru (vinu) la voi mãre (mãne).“

La care istriianulu respunde: „bire“ (bine).

Din tóte amu culesu, ca nu vorbescu bucurosi limb'a loru indata ce se afla intre straini, adeca intre ómeni de alta natiune, când in casele loru ferreasca D-dieu sa vorbeasca in alta limba.



In fine dechiara Perczel ca elu numai doue pericole cunoște pentru natiune: celu dintâiu e politic'a siarlatana, si celu de alu doilea e reactiunea.—

E de insemnatate paralel'a ce o trage Perczel între activitatea sea si a lui Kossuth. Resultatul dobânditu in anulu 1848 nu e opulu lui Kossuth; ci opulu acelu patrioti, cari dela anulu 1823 pâna la anulu 1848 au adusu adeverat'a epoca de aur a progresului si dela acei'a au invetiatu elu cá si Kossuth. Elu (Perczel) insusi au scrisu in anulu 1842 unu articulu in „Pesti Hirlap“ de atunci, in care animéza pentru infiintarea unei armate ungheresci. In anulu 1848 dupa diiele din Martiu candu Kossuth jacea bolnavu in Bud'a elu au avutu de lucru cá siefulu politicei tierci cu cravalurile evreilor, cu luptele erupte între nationalitati si cu intrigele reactiunii. Elu au fostu acel'a, care impreuna cu alti doi patrioti au intetit infiintarea acelu 100 de bataliuni de honved si infiintarea de 10 bataliuni au si ajuns'o in fapta. Elu au aretatu in publicu prodiitiunea, ce domnea in armat'a ungheresca, si Kossuth au fostu, care au demandatu in dieta a i se dá o dojenire pentru acés'a.

Kossuth au fostu, care a lasatu a se votá in resbelulu contr'a Italiei unu ajutorin, pre candu elu energicu s'au opusu. Candu mai târdiu tier'a intru adeveru au fostu in pericolu, elu au fostu denumitu de mantuitoriu in pericolu iera nu Kossuth, si elu au constituitu impreuna cu mai multi alti comitetulu pentru aperiarea tierci, Kossuth numai târdiu au venitu la ei, de óre-ce elu inca erá unulu dintre acei'a, care se indoia de puterea opositionale a natiunii ceea ce se póte vedé si de acolo, ca, pre candu elu (Perczel) infiintá o armata si merse cu ea in contr'a lui Iellacic si-lu batú, Kossuth merse intr'aceea la Szegedinu si nu se reintórse mai curendu de ce nu s'au delaturatu tóta primejdi'a de lângá capitala. Si ce au făcutu Kossuth?

Prin puterea cuventului seu a au pusu pe nefericitul de Görgei in capulu armatei.

Lui (Perczel) insa i-au luat Kossuth de trei ori armat'a din mâna, mai in urma la Szegedin, candu manevrá pre russi afara din din Debrecinu, si la Tur'a unde au avutu unu atacu atâtu de splendidu de calareti, încátu Paskievitsch incunoscintia pe Haynau in Bud'a, ca elu ese cu armat'a afara din Ungari'a. La Szegedin s'au elu (Perczel) cu o armata de 35,000 de ómeni si Kossuth i o luá si o dedú unu aventuriósu. Elu aru fi pututu luá pre acés'a prinsu, insa patri'a i-au fostu mai pre susu de tóte, si la Temisior'a s'au luptatu cá Honvéd simplu, si au fostu celu din urma, carele au parasitu câmpulu de bataie. Dupa acés'a bataie nefericita dedú Kossuth lui Görgei dictatura, si elu merse avu parasit tier'a. Asiá dara Kossuth celu mai mare barbatu alu tierci, au subminat patri'a.

In Widdin 'lu rugá Kossuth de iertare pentru nedreptatea ce i s'a intemplat; insa elu dise numai tempulu póte se aduca vindecare; in Siuml'a fu elu comandantele emigratiunii; Kossuth insa s'a pusu inainte cá gubernatoru, si de-si i spuse, ca dupa actulu de abdicatiune nu mai este gubernatoru si nice nu va mai fi, totusi se purtá cá atare. Optu-spre-diece ani au functionatu in calitate a acés'a; milióne i incursa, si ce scopu au ajunsu? Din Itali'a au fugitu intocm'a cá din Szegedin. In Americ'a au ziditu corabii, au lasatu sa se verse tunuri si sa se procure arme, si ce au fostu resultatul? au fugitu din Americ'a sub numele falsu Schmidt. In Engliter'a au petrecutu 10 ani si dise odinóra poporulu englezu: ca elu au pututu nimici Austri'a, care seculi au fostu nedrepta cátra Ungari'a, totusi elu au scapat'o, despre acés'a nu s'au pututu mirá destula poporulu englezu celu trézu. De alta data dise: ca Austri'a e atâtu de slaba, încátu e rusine a face o legatura cu ea, si elu mai bine va dá Ungari'a Russiei. Englezi-lu clasificara cá pre unulu cáruia i lipsesce o dóga. Kossuth au lasatu sa faca bancnote, si au datu arme Romaniei si Serbiei, care tieri de siguru nu le-aru fi intrebuintiatu pentru scopurile Ungariei; prim acés'a dara s'au făcutu vinovatu de crim'a prodiitiunii. In anulu 1866 au primitu Kossuth 5 mil. fr. si ce au făcutu? nimic'a, dacátu rusine si intrigi. Si dupa o astfelu de activitate cutéza Kossuth a se adresá cu atari epistole nesimitóre si nerusinate cátra Franciscu Deák, care repara aceea ce elu au stricatu! In fine se declara Perczel, ca precum s'au opusu reactiunii asiá se va opune nesuntiei acelu facatori de rele, care voiescu a turburá tier'a in sensulu lor.

Adunarea generala primu cele comunicate de

Perczel cu aplause, in urma fu redicatu in susu si sub aclamatiunile cele mai incantóre petrecutu din sala. —

### Despre proprietatea de pamentu in Ungari'a.

„Siebenbürg: Zeitschrift“ organulu reuniunii agricultóre sasesci din Transilvani'a scrie in Nr. 14 urmatórele:

„Ungari'a patimesce de o scadere mare, de lips'a unui statu mijlociu. In Ungari'a intréga una cu alta luata cade cam pe trei tierani cari odinóra era supusi o sesiune. Sesiunile erau inse in diferitele comitate diferite, alternandu între 16 pâna la 38 jugere de câte 1100, 1200 pâna la 1300 stângeni patrati si 6 pâna la 22 de cosiri de livadi impreuna cu unu jugeru de pamentu de casa. Dupa Galgoczi au fostu in Martiu a anului trecut intre 545,252 de suditi

17262	cu proprietate mai mare de o sesiune,
48599	„ „ unei sesiune „
43865	„ „ mai mare de $\frac{1}{2}$ „
173119	„ „ de $\frac{1}{2}$ „
239692	„ „ de $\frac{1}{4}$ pâna la $\frac{1}{2}$ „
22715	„ „ mai mica de $\frac{1}{4}$ „

Cá diametrulu unei proprietati tierenesci de pamentu apare o suprafatia numai de 15 jugere, care cu privire la economi'a cea estensiva nu e de ajunsu, caci fiindca acum arenda pentru unu jugeru se suie la 6 fl, asiá aduce acés'a unu venitu curatu numai de 90 fl pentru o mosta tierenesca luandu un'a cu alt'a.

Acestu calculu mediu inferioru insa nu l'au adusu zileri cei mici cu sine. Acés'i'a suntu despartiti si numerulu lor au fostu in 1848 dupa Fényes 911774; acés'i'a inca suntu proprietari, insa afara de pamentulu de casa si gradina posedé zileriulu celu multu inca o bucata dela pasiunea impartita de  $\frac{1}{8}$  jugeru cá campu.

Mostenirele naturale contribue multu la darabuirea pamentulu cu tóte ca Unguru are o placere neinvinosa la o posesiune intinsa.

Magiarulu—caci Germanulu ungherescu este de a se exceptiunea—nu au cuprinsu inca cu mintea, cum se póte preferá o economi'a mica si buna unei economii mari si reu purtate. Elu cu deosibire si baga capitalulu seu in cumperarea de pamentu, mai vártosu cându afla pamentu de vendiare.

In Ungari'a numai Germanulu e unu economu intensivu: Magiarulu, cu tóte ca in lucrulu seu, e intr'unu modu remarcabilu cu multu mai ingrijitoriu, póta economi'a s'a inca cu o predileptiune nefatariata mai cu séma dupa obiceiulu celu vechiu estensivu alu stramosiloru sei. De aceea este elu cu luarea aminte la marirea mosiei sale. Nisuinti'a acés'a dupa bunuri mari geometrice din punctu de vedere economico-nationalu nu are nice unu pretiu. Cu câtu e unu bunu la Magiaru mai mare in intensiune, decátu la Germanu, cu atâtu e acela sin mai slabu. Si fiindca economi ducu o lipsa mare de capitalu mai cu séma cei mici asiá e unu lucru pré firescu, ca unu cultivatoriu de pamentu, care cu ori ce pretiu cautu asi mari posesiunea sea arareori are unu capitalu invirtitoriu propriu la mâna si aceluasi agricultoriu o economie mai mica i aru desfasura mai aceesi putere, cá si una mai marita prin cumperatura de pamentu.

Déca unu proprietariu micu de pamentu, care pentru mosi'a sea are unu capitalu invirtitoriu de ajunsu mai cumperu inca pamenturi noue, fára asi poté mari capitalulu, si déca elu de aceea e silitu a lucrá mai estensivu, asiá va apare in ochii ómeniloru, si chiaru in opiniunea sea cá unu proprietariu mare de pamentu, insa unu efectu economicu nu jace in proprietatea mare de pamentu.

Facia cu proprietatea de pamentu a tieranulu stá proprietátele cele intinse de pamenturi a nobilimei celei avute magiare.

Cele diece famili a tierci inestrate cu mosii intinse posedu nu mai putinu decátu a siés'a parte din regatulu Ungariei, adca cu pamenturile urbariale a jobagiloru lor.

Spitia principale a familiei Eszterházi au stápanitu mai nainte numai in Ungari'a 29 de dominiuri cu 60 de opide 414 sate, 206 predie. Teritoriulu acestora au fostu 93 de miluri patrati cu 720,000 jugere de pamentu alodialu adca o posesiune de 72 de miluri patrati. Veniturile se suia la 800,000 pâna la 1,700,000 fl, asiá dara cade

pe jugeru 1—2 fl. Cá despagubire urbariale au primitu 10 milióne de fl.

Dominiuri mari, cari insa nu totudéun'a facu posesiunea intréga a proprietariulu lor mai suntu in Ungari'a de esemplu urmatórele:

K i s - S z á l l á s in comitatulu Bács, proprietatea lui Stamet Meyer cu 27,000 jugere castrale.

Ung.=Altenburg in Comitatulu Weiselsburg, proprietatea archiduculu Albrecht cu 25,000 jugere.

M á g ó c s in comitatulu Csongrád, proprietatea contelui L. Károlyi cu 31,500 de jugere.

Hatzfeld comitatulu Torontal, proprietatea contelui Csekonits cu 39,000 de jugere.

Darola in comitatulu Baranya, proprietatea Principelui Lippe cu 68,000 de jugere.

Bellye in comitatulu Baranya proprietatea archiduculu Albrecht cu 125,000 de jugere.

Asiá se arata Ungari'a cá tier'a contrasturiloru nemijlocite. Séu proprietate tierenesca prefacuta in ruine, séu principaturi de bunuri; starea mijlocia e slaba séu lipsesce.

Totusi este unu atare statu de mijlocu, care insa nu de aceea merita numele acés'a fiindu ca mijlocesce trecerea dela tieranu la nobilimea avuta, ci fiindu ca nu e nici pesce nici carne, nici tieranu nici cetatienu nici nobilime adeverata, ci este o nobilime tierenesca. Fényes nu numera mai putinu cá 126,093 de famili nobile in Ungari'a si confinele militare, ce face cam 5% din populatiunea totale. Pre unu milu patrati vinu in diametru 250 de nobili, in comitatulu Borsod insa chiaru 246.

Déca nobilimea cea inalta are posesiune asiá intinsa încátu cei dintâiu diece posedu dejá a siés'a parte a tierci cei largi, si déca nobilimea cea mica si numerosa are a se imparti in aceea ce a ramasu, atunci urméza de sine, ca nu póte sa li se cuvina o parte mare.

Bocskoros nemesség nu e daun'a cea mai mica in Ungari'a. Nobilimea cea numerosa de rendu e o clasa de ómeni, a cároru saracia mai mare, brutalitate, arogantia, lenevia si nefolosintia in zadaru cautu in Europ'a intréga dupa o asemenea lor.

Santu mii între ei, cari in tóta vieti'a lor nu au făcutu atâtu pentru patria câtu au făcutu celu mai de rendu tieranu séu chiaru celu mai sirmanu zilaru intr'unu anu.

Anulu 1848 au stersu insemnatatea acestei clase nobile, s'au impilitu la adeverati plugari, ce aru fi fostu meritatu mai demultu.

Ómeni de aceea positione, cá sa se póta pune de odata si in clas'a de susu si in clas'a de josu, fia prin invetiatura fia prin avere, de acei'a suntu in Ungari'a fórte putini. Statulu cetatienescu lipsesce mai cu totul.

Prin predominarea bunurilor mari insa castiga economi'a rurale din Ungari'a o fatia cu totul caracteristica. Agricultur'a rationale e intocm'a si in Ungari'a asiá reprezentata, cá si in alta tíera a Europei. De-si nu se póte vorbi multu despre rationalitatea economiei, insa in genere se póte dice despre bunurile mari ca ele privite in intregulu suntu bine administrate.

O meruntire a proprietátei mari aru fi pentru economi'a nationale a Ungariei de avantagiulu celu mai mare.

Mosiele tieranesce verasemenea s'aru mari la o atare fastire, si prin acés'a s'aru inlesni mai cu séma infiintarea unui statu de mijlocu, si populatiunea aru cresce.

De se voiesce flórea si vigórea agriculturii ungheresci in intregulu, atunci Ungari'a are lipsa de unu tergu aprópe, de unu cumparatoriu a productelu sele economicu rurale in tíera sa are lipsa de unu statu numerosu a meserieloru si de o industria desvoltata.

Meseri'a si industri'a, si acés'a din urma o resadniti'a pentru industria insa numai acolo voiescu a se stabili, unde o populatiune numerosa si avuta li se ofera de cumparatorii si musterii lor.

Deci sa se creaze acés'a cá intai'a veriga in catena, vá se dica sa i se dea ocaziune, de a ocupa tier'a in locu de a o eschide.—

### Protocolulu

#### Siedinti'a a III.

(ordinaria)

adirectiunii Asociatiunii nationale aradane pentru cultur'a poporulu românú tinuta in Aradu, in 8 Martiu nou 1868.



Presedinte : Mironu Romanu, directoru secundaru.

Comembri : Dr. Atan. Siandoru, Em. Misiciu, Ioane Rosiu, Ioane Goldisiu, si Teodoru Serbu.

Notariu substitutu : Georgiu Dringou.

24. Dlu presedinte directoru secundariu face cunoscutu : Ilustr. Sea Dlu Eppu diecesanu alu Aradului Procopiu Ivacicovicu a transpusu la asociatiunea noastra ca daruire pusa la dispozitiunea Ilustr. Sele din partea guvernului tiei, unu tablou, care infatisieza actulu juramentului la incoronarea Majestatii Sele Domnitoriulu Imperatu si Rege Franciscu Iosifu I.

Determinatu. Tabloulu se primesce cu multiamita, si se preda economatului la inventariu.

25. Dlu presedinte directoru secundariu incunosciintieza Ilustr. Sea Dlu Eppu diecesanu alu Caransebesiului Ioann Popasu a transpusu la asociatiunea noastra din partea Ilustr. Sele 50 fl. v. a. cu scopu, de a se dispune cu sum'a acest'a dupa statutele asociatiunei.

Determinatu : Primindu-se ofertulu cu multiamita, Ilustr. Sea domnulu Episcopu daruitoriu alu Caransebesiului Ioann Popasu dupa alegere formala se declara de membru alu asociatiunei pre vietia; despre ce Ilustr. Sea pre langa trimiterea diplomei se va insciintia pre langa recomandarea asociatiunei in spriginirea ulterioara a Ilustr. Sele; — iera insasi sum'a daruita de 50 fl. se declara de avere fundatiunale a asociatiunei; ce perceptoriulu se va face cunoscutu prin estrasu protocolariu.

26. Dlu perceptoru Emanuilu Misiciu referéza : ca sum'a de 50 fl. daruita din partea Ilustr. Sele dlui Episcopu Ion Popasu, o a primitu si indusu in jurnalulu perceptoralu.

Determinatu.

27. In legatur'a numerului precedente se ia spre sciintia. Cu privire la determinatiunea adunarei generali din 16/28 Decembre 1866 nr 26.

Determinatu. Directiunea dispune : ca pentru repositulu binefacatoriu alu asociatiunei Iov'a Cresticiu, in anulu acest'a sa se tina parastasu in Siri'a in luna mortiloru, ce cade pre 8/20 Aprile si spre acestu scopu sa se recerde de aici dlu protopopu alu Siriei Georgiu Popescu in sperantia, de a fi intempinata recercarea directiunei si in anulu acest'a cu bunavointi'a espirata in anulu trecutu; apoi spesele neevitabile ale parastasului pana la sum'a de 10 fl. se asemna la perceptoratu in dispozitiunea si socot'a economatului; in urma : membri asociatiunei si toti alti bine simtitori voru fi din partea directiunei poftiti la acestu parastasu prin unu anunciu in jurnalele.

28. Dlu perceptoru Emanuilu Misiciu referéza despre starea casei asociatiunei cum urmeza :

1. Cu finitulu anului trecutu au remasu in casa . . . . .	197 fl. 60 xr.
2. Dela adunarea generala pana acum au intratu . . . . .	1303 fl. — —
Sum'a	1500 fl 60 cr.
Din sum'a suntu nedisponibili	863 fl. 30 xr.
Remasu disponibili . . . . .	637 fl. 30 xr.
S'au spesatu . . . . .	416 fl. 1 xr.
Remanu disponibili . . . . .	221 fl. 29 xr.

Determinatu.

Se ia spre sciintia.

29. Dlu Ioann Goldisiu ca fostulu notariu alu directiunei, present'a o conta inca neplatita de la Iuliu Breitrück negutiatoriu in Aradu despee 2 fl. 18 xr. ca spese de cancelaria ale asociatiunei.

Determinatu. Sum'a de 2 fl. 18 xr. se asemne la perceptoratu pentru platire.

30. Espirandu terminulu publicatu sub nr. 4 a. c. pentru darea supliceloru din partea doritoriloru de a ocupá postulu notarialu la directiune, — Dlu directoriu secundariu presiota 4 suplici intrate pentru dobandirea acestui postu, anume : a lui Aureliu Petrovicu, juristu in anulu alu II; Iosifu Codreanu protocolistu la judecatori'a colegiale a districtului Fagarasiu; Petru Petrovicu, notariu comunalu in Comorisee, si Teodoru Romanu; apoi provóca membri presenti a purcede la alegere.

Determinatu. Purcediendu-se la alegere, din 6 voturi s'a aflatu o siedula alba; iera din celelalte 5 voturi 1 pentru Codreanu; 2 pentru Romanu si 2 pentru Petru Petrovicu; — asiá ne avendu nici unulu majoritat' absoluta, s'a facutu votisare de nou intre Petru Petrovicu si Teodoru Romanu, dintre cari din 6 voturi a capetatu Romanu

2 — Petru Petrovicu 3, — iera o siedula a fostu alba, deci Petru Petrovicu se declara notariulu alesu alu directiunei pre anulu curinte 1867/8 punendu-i-se in datorintia, ca pana la finea lunei curinte negresitu se vina pentru a-si ocupá postulu. Despre carea alegere concurentii ceia-lali pre langa retramiterea supliceloru sele si a adreseloru, — se voru insciintia. Dlu Teodoru Serbu din caus'a, ca la actulu alegerei acesteia pre siedinti'a de astadi nu au fostu chiamati toti membri directiunei, — nu afla competente siedinti'a de acum a alege notariu cere votulu seu separatu in acestu intielesu a se insemna la protocolu.

31. Cu referintia la decisulu adunarei generale din 1867 Nr. 12 se propune, a se deschide concursu pentru impartirea stipendiiloru la studentii seraci.

Determinatu. Pre bas'a decisului citatu se deschide, — si pre calea foiloru nationali se va publica concursu pentru urmatoarele 7 stipendie; si anume pentru :

2.	cu	60 fl.	120 fl.
3.	"	80 "	240 "
2.	"	120 "	240 "
			Sum'a 600 fl.

Suplicantii pana la 1 Maiu st. n voru ave a dá la acesta directiune rugamintele loru proviedute cu urmatoarele : 1) Testimoniu de frecventare si progresu de pre semestrulu I. a anului curinte; 2) Testimoniu de paupertate; 3) Declarare : deca mai are de unde-va ajutoriu si catu?

Pentru censurarea supliceloru ce voru se intre, se compune o comisiune din DD. Dr. Atanasu Siandoru, Ioane Popovicu Desseanu, Emanuilu Misiciu, Ioann Rosiu si Ioane Goldisiu, cu insarcinare de a reportá la siedinti'a directiunala din 10 Maiu a. c.

Pentru dobandirea vre-unui stipendiu se presinta 3 suplice, si anume : a lui Vasiliu Bordasiu juristu in anulu alu III in Oradea-mare; Vasiliu Olariu studinte de VI. clasa gimn. in Beiusiu, si a lui Constantinu Gligorescu stud. de a a IV clasa gimn. in Aradu.

Determinatu. Suplicantii pre langa restituirea rugaminteloru se indruma a le instrua acele cu documintele recerute prin decisulu de sub nr. precedente 31 observandu terminulu defiptu acelu.

33. Cu privire la aceea, ca terminulu celei mai de aproape siedintie ordinare directiunale cade chiaru pre dnu'a de Pasci.

Determinatu. Directiunea decide, ca siedinti'a ordinaria directiunale ce aru cadé pre 12 Aprile a. c. sa se tina in 19 Aprile a. c. la 4 ore dupa amedi, si despre acest'a sa se insciintieze toti membri directiunei.

35. Cu privire la urgenti'a espeditioniloru ce suntu de a se face din siedinti'a de astadi.

Determinatu. Pentru autenticarea protocolului acestei siedintie se defige terminu pre 11 a lunei curinte la 6 ore ser'a.

Dupa care ne mai fiindu alte obiecte de pertractatu siedinti'a s'a inchisu.

Protocolulu acestei siedintie in presinti'a dloru Mironu Romanu, Ioane Rosiu, Ioane Goldisiu, Teodoru Serbu si Georgiu Dringou, s'a cetitu si autenticatu. Aradu 11 Martiu st. n. 1868.

Mirone Romanu,

Direct. secund.

Georgiu Dringou,  
notariu substitutu.

Siedinti'a a IV.

(straordinaria.)

a directiunei asociatiunei nationale aradane pentru cultura poporului romanu tienuta in Aradu in 15 martiu nou, 1868

Presiedinte: Mirone Romanu, directoriu secund Comembrii: Ioane Rosiu, Emanuilu Misiciu, Ioane P. Deseanu, Teodoru Serbu, Ioane Goldisiu si Lazaru Ionescu. Notariu substitutu: Georgiu Dringou.

35. S'a facutu propunere din partea mai multoru membri ai directiunei, ca pentru repositulu Georgiu Pop'a fostulu comite supremu alu Comitului Aradu,—membru fundatoriu si vicepresedinte alu Asociatiunei—se se tiena parastasu.

Determinatu: Pentru tienerea parastasului in biserica catedrala din Aradu se defige terminu pe sambet'a din 16/28 martiu a. c. la 10 ore nainte

de mediadi; cu arangiarea parastasului se insarcineza presidiulu directiunei si publiculu romanu va fi poftitu la acestu parastasu prin anunciu in diarele nationale.—

36. Dlu perceptoru Emanuilu Misiciu referéza, ca DD. Dr. Iosifu Hodosiu si Sigismundu Borlea, —membrii ai asociatiunei pe viatia, au solvitu capitalele cate de 50 fl obligate in folosulu asociatiunei.

Determinatu: Se ia spre sciintia, si se dispune a li se restituí obligatiunile.

37. Totu D. perceptoriu raportéza: ca fostulu protopopu alu Halmagiului si membru alu asociatiunei, Petru Moldovanu—decurundu a reposatu, far' a fi depusu capitalulu de 50 fl. obligatu la asociatiune.

Determinatu: Casulu mortii leandu-se spre sciintia D. protojude cercualu alu Halmagiului Alexandru Sterc'a Siulutiu pe langa trimiterea declaratiunei obligatore va fi-recercatu, pentru a medilocí escontentarea asociatiunei din lasamentulu repositului.

38 Dlu fiscalu alu asociatiunei si plenipotentiatulu directiunei in caus'a masei moscenita de la repositulu Iova Cresticiu—in urmare decisului directiunei sub nr. 21—presentedia contraptulu incheiatu cu comunitatea Siri'a despre vinderea casei lasata asociatiunei de Iova Cresticiu.

Determinatu: Contraptulu incheiatu se ratifica fara nici o observatiune.

Ne mai fiindu alte obiecte de desbatutu siedinti'a s'a inchisu; si protocolulu peste 1/2 ora cetindu-se, s'a autenticatu.

Datu ca mai susu.

Mirone Romanu m. p.

direct. secund.

Georgiu Dringou m. p.

notariu substit.

Temisióra in 5 Aprilie 1868.

Necrologu. Astadi la 5 Aprilie 1868 repausa dlu Vilibaldu Putileanu, controloru la cass'a de resbelu c. r. din Timisióra, dupa unu morbu greu si indelungatu in etate de 47 de ani, lasandu in urma-i pre socia s'a Solomia, pre fiulu seu minorenu Vilibaldu si pre ficele sale mastere Elen'a si Ev'a in gelea cea mai profunda, ce cu atatu e mai mare, ca-ei de abea inainte de 8 luni mori fic'a lui mastere Ros'a. Inmormentarea se va intempla in 7 Aprilie 1868. Fericitulu au fostu unulu din granicierii nasaudeni, carii in 49 s'a purtatu cu mare bravura si loialitate in Pest'a, fatia-si cu fostulu regimu magiaru de atunci, care cu fortia voi'a se desarme pre granicierii romani si loiali, ce inse precum se scie n'a potutu se efteueze.

In decursulu servitiului seu si-a castigatu repositulu stim'a mai mariloru sei si ajunse rangulu de oficiantu cl. I la cass'a militara si ca atare a luat si elu parte la batalia de anutierti dela Königsgrätz. Ca omu piu si romanu lu plangu toti cunoscutii lui asemenea maic'a s'a fratii si sororile sale carii se afla inca in Transilvani'a Fic-i tieren'a usióra!

Nr. 18—1 EDICTU

Ioann I. Pop'a din Comun'a Bendorf, Scannulu Nocriciului, carele acum de trei ani trecuti, au parasitu cu necredintia pre legiuit'a s'a socia, A n'a nascuta Nicola e Pop'a, totu deacolo, pribegindu in lume si nesciindu-se loculu aflarei lui, se citeza prin acest'a, ca in terminu de unu anu de dile, de la datulu de fatia, sa se infacisiedie naintea forului matrimonialu subscrisu, spre a stá facia cu susnumit'a lui socia, caci la din contra, se voru decide si jora de densulu cele de lipsa in sensulu s. s. canone ale bisericei nostre ortodocse.

Scannulu protopopescu ortodocsu alu Nocrichiului Sabeiului in 20 Martiu 1868.

Nr. 29—2 Anunciu.

Subscrisulu face onoratulu publicu cunoscutu, cumea in 20 Martie a. c. s'a deschisu cancelaria de advocatura in piéti'a mare sub nr 196 in Fagarasiu, si se recomanda p. t. publicu spre prompta purtarea de procese.

Fagarasiu in 20 Martiu 1868.

Arnoldu Friedsmann  
advocatu.